



Asuminen, TAE 2024 ja JTS 2025–2027

Ympäristöministeriö

Mikko Friipyöli

Ympäristövaliokunta 17.10.2023

Ympäristöhallinnon määrärahat, 20 Yhdyskunnat, rakentaminen ja asuminen (milj. euroa)

35.20	Momentin nimi	2023*	2024	2025	2026	2027
.01	Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenot (smr v)	7,501	6,216	6,236	6,236	6,236
.04	Rakennetun ympäristön digitaalisen rekisterin ja alustan luominen (smr 3 v)	2,300	3,000	0	0	0
.31	Asumisneuvonnan kehittäminen ja laajentaminen (smr 3 v)	4,000	2,000	2,000	2,000	2,000
.35	Avustukset alueiden käytön ja rakentamisen digitalisaatioon (smr 3 v)	0	3,700	3,700	3,700	0
.55	Avustukset korjaustoimintaan (smr 3 v)	0,450	9,550	7,550	6,985	9,550
.64	Avustukset rakennusperinnön hoitoon (smr 3 v)	1,700	1,700	1,700	1,700	1,700
.95	InvestEU-ohjelman kansallinen rahoitusosuus (arviomääräraha)	0	0	5,830	19,910	19,910
	Yhteensä	15,951	26,166	27,016	40,531	39,396

*) 2023 rahoitusta muilla luokan momenteilla taulukossa mainittujen lisäksi yhteensä 70,960 milj. euroa. Momenteille 06, 32, 34, 37, 52, 53, 54, ja 56 ei rahoitusta 2024 eikä kehyskaudelle. Näitä ei ole huomioituna yllä olevassa taulukossa. Luokan 20 rahoitus vuonna 2023 oli yhteensä 86,911 milj. euroa (varsinainen talousarvio).

Yhdyskunnat, rakentaminen, asuminen

- Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen toimintamenoihin kohdennetaan 6,2 milj. euroa vuodessa kehyskaudella. Asumisneuvontaan varataan määrärahoja 2,0 milj. euroa vuodessa ja korjausavustuksiin 7,0–9,6 milj. euroa vuodessa. Rakennusperinnön hoitoavustuksiin on käytettävissä 1,7 milj. euroa vuosittain.
- Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA kehittää kestävä, laadukasta ja kohtuuhintaista asumista mm. ohjaamalla ja valvomalla ARA-asuntokannan käyttöä, jakamalla asumiseen ja rakentamiseen liittyviä avustuksia, tukia ja takauksia sekä kehittämällä asuntokantaa ja asuinympäristöjä vastaamaan ajan haasteisiin.
- Talousarvio 2024
 - Edellisen hallituskauden määrärahaisten määrärahalisäysten päättyessä määräraha pienenee 70 %:lla: 2023: 86,9 miljoonaa → 2024: 26,2 miljoonaa
 - Mm. sähköautojen latausinfra-avustukset, öljylämmityksestä luopumisen avustukset, avustukset vihreää siirtymää tukevan rakentamisen toteuttamiseen sekä Kestävä kaupunki –ohjelma ja Puuohjelma päättyvät
 - Lisäksi leikkauksia asumisen tukitoimiin: korjausavustukset -5 milj. euroa ja avustukset asumisneuvontaan puolittuvat: -2 milj. euroa.
 - Kehyskauden 2025–2027 näkymä
 - Perustoiminnan määrärahataso pysyy pääosin 2024 tasolla
- Hallinnonalan määrärahoja kasvattaa erityisesti InvestEU-lainatakausohjelmaan liittyvä kansallinen rahoitusosuus, johon osallistutaan yhteensä 45,7 milj. eurolla vuosien 2025–2027 aikana.



Valtion asuntorahasto

- Valtion asuntorahasto (VAR) on valtion talousarvion ulkopuolinen rahasto, jonka varat kertyvät aiemmin myönnettyistä aravalainoista, korkotuotoista ja takausmaksuista. Varat ovat tarkoitettu lainojen myöntämiseen ja muuhun asuntorahoituksen tukemiseen.
- Rahaston tase oli vuoden 2022 tilinpäätöksen mukaan 5,6 miljardia euroa ja kassan koko noin 3 miljardia euroa.
- Talousarvio 2024
 - Rahastosta maksettavat avustukset eivät aiemmin ole kuuluneet valtion menokehysten piiriin. Myönnettävien avustusten määrä pienenee noin kuudesosaan vuoteen 2023 verrattuna. Talousarvioesityksen mukaan vuonna 2024 rahastosta voidaan myöntää yht. noin 51 milj. euron avustukset, jotka kuuluisivat osaksi valtiontalouden menokehystä. Vuoden 2023 varsinaiseen talousarvioon sisältyi yhteensä 317 milj. euron avustusten myöntövaltuus. Mm. asuntojen energia-avustukset ja maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimukseen liittyvät valtion sitoumukset/avustukset päättyvät.
 - Rahastosta saa myöntää korkotukilainoja enintään 1,5 mrd euroa. Korkotukimenojen ennakoitaan kasvavan yleisen korkotason nousun myötä yli 100 milj. euroon vuonna 2024.
- Kehyskauden 2025–2027 näkymä
 - Uusien asumisoikeustalojen korkotukilainat päättyvät 2025 alkaen. Lisäksi erityisryhmien asumisen investointiavustusten määrä puolittuu 43 miljoonaan euroon vuodesta 2025 alkaen.
- 2024–2026 ylimääräinen tuloutus hallitusohjelman investointiohjelman, yhteensä 800 miljoonaa euroa.



Kiitos

Tuula Pietilä
tuula.pietila@gov.fi



Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi



Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment